

KARRIÄREN KANTAD AV KONFLIKTER

Abdo Goriya (S) häktades för inblandning i en planerad kidnappning. En syrisk diplomat var redan utvisad. Fokus bad mig porträttera den starke mannen i Tensta.

Abdo Goriyas goda förbindelser med Syrien lär inte ha förvånat de som varit med en tid i Tensta. Flera år tidigare, våren 1997, försökte han få stadsdelsnämnden med sig på ett projekt för att utöka handeln mellan Sverige och Syrien – begagnade datorer i utbyte mot grönsaker; oliver nämns särskilt, ”mycket god kvalitet” – och förslaget lades fram i nämnden, kostnaden beräknades första året gå på runt 3,6 miljoner kronor, tio arbetslösa Tenstabor skulle engageras i en första omgång och, vem vet, kanske det blivit en framgång om inte någon bland åhörarna ställt en kritisk fråga, fått andra med sig, till sist även den politiska oppositionen. Alltså: Varför Syrien? Var inte det landet en diktatur? Varför inte Turkiet, Iran, Irak eller något av de andra 78 länder varifrån Tenstas invånare ursprungligen kommit. Ärendet bordlades, begravdes.

I skrivelsen från stadsdelsförvaltningen hade man understrukt att nämndens ordförande, det vill säga Abdo Goriya, ”har goda kontakter med bl a Syriens regering” och att han förutom att behärska kulturen, språket också kunde ”administrationen och vägarna i byråkratin i Syrien”.

Vid det laget hade Abdo Goriya varit stadsdelsnämndens ordförande i drygt ett år, till Sverige kom han 1980, partipolitiskt engagerad blev han i början av nittioalet. När jag intervjuade honom 2006 berättade han att det var Lasermannens framfart som fått honom in i partipolitiken – engagerad i samhällsfrågor var han redan – och att han hade valt socialdemokraterna för att de stod för ”rättvisa, jämlikhet”, dessutom tog avstånd från kommunismen som han avskydde. Abdo Goriya arbetade som hemspråkslärare i Tensta, var ett åsyna vittne till den fördjupade segregeringen. – Svenskar och etablerade söker sig härifrån, sa han. De vill bo bättre, de vill bli en del av det svenska samhället – och det blir man inte här.

Han sa:

- Hos alla invandrare finns en kamp mellan olika identiteter.

Hur skulle han själv vilja definiera sig?

Han svarade:

- Jag är stolt över min identitet: för det första är jag assyrier-syrian, för det andra syrier, för det tredje svensk.

Fast han hade ridits av ångest, berättade han, genomgått flera kriser - som han hänförde till den kluvna identiteten - men han hade fått psykiatrisk hjälp, genomgått terapi.

- Jag fick hjälp av det svenska samhället.

Det gick fort för Abdo Goriya, snabbt etablerade han sig som ett ämne att knåda en ledare av - men riktigt vilka värdefulla egenskaper han besatt är det så här femton år senare svårt att begripa. Någon nämner hans goda sifferminne, en annan hans sociala engagemang, en tredje hans partilojalitet. Hans muntliga retoriska begåvning nämner flera. Adem Tütüncü, ledande socialdemokrat i Tensta under nittioalet, berättar att när den första stadsdelsnämnden skulle bildas 1996 lanserades Abdo Goriya som partiets kandidat till ordförandeposten inte av medlemmarna i Tensta utan av partitoppen i Stockholm: Mats Hulths engagemang minns han särskilt. Adem Tütüncü, som själv suttit i stadsdelsnämnden, varit suppleant i Stockholms stadsfullmäktige, berättar om behovet av att i en stadsdel som Tensta skaffa sig en maktbas inom stora befolkningsgrupper, religiösa samfund, också förmågan att spela dessa kort. Abdo Goriya fick stöd av partiet, av SSU, också av den betydelsefulla Turkiska föreningen. Han valdes till ordförande. Han fick hjälp att skolas in i politiken, hade särskilt svårt att skriva svenska. (Han hade hunnit fylla fyrtio, hade inte vandrat den långa vägen via SSU, gått på kurser, delat ut flygblad, tröskat mötesteknik.) Därefter började han bygga sin egen maktbas, bland sina landsmän, bland de kristna assyrier-syrianerna.

- Annars, säger Adem Tütüncü med ett skratt, skulle ju någon muslim kunna komma och ta makten från honom.

Adem Tütüncü lämnade politiken, lämnade socialdemokratin, på grund av Abdo Goriya. Han nämner hans intriger, hans spel med det kristna kortet, hans svek mot partiföreningen när den motsatte sig en utbyggnad av E 18, förbi Rinkeby och

Tensta, på grund av buller och avgaser, men hur han struntade i dem, i stället röstade med partitoppen i Stockholm.

- Man kan vara mot eller för en utbyggnad av E18, det är inte det saken handlar om; det är hans syn på föreningsdemokratin. Han gjorde partiföreningen sysslös.

Mats Hulth, vid denna tid finansborgarråd (s) i Stockholm, beskriver en annan person. Från hans utgångspunkt är Abdo Goriya "en fantastiskt fin kille" och förklarar när han ombeds att precisera sig:

- Han hade oerhört många nätverk, bland invandrargrupperna. Han var mycket lojal mot partiet. Han är en skicklig kommunpolitiker.

Hulth minns att det fanns kritik mot Abdo Goriya, säger:

- Ja, det finns några som går omkring och surar. De har förlorat sin plats i politiken och är sura för det.

Obegripligt det som hänt.

Den händelse som särskilt nämns av dem som blev Abdo Goriyas motståndare är det möte i november 2002 som skulle nominera partiets kandidater till stadsdelsnämnden i Tensta. Valkommittén hade lagt sitt förslag, med Abdo Goriya som ordförande, men stämningen lär ha varit något upphetsad ty motståndet mot ordföranden var stort, många ville ha bort honom från den posten, och Vicky Söder, en Tenstaprofil som fanns med som ledamot i valkommitténs förslag, kanske skulle lanseras som motkandidat. Hon hade fått frågan, sagt okej.

Så här berättar några som var med, i sammandrag:

När mötet börjat öppnas dörrarna och in strömmar ett hundratal personer, bänkar sig i salen och röstar sedan på Abdo Goriya och lanserar fyra andra kandidater som har det gemensamt med ordföranden att de tillhör den syrisk ortodoxa kyrkan. De nytillkomna kommer från samma håll, också prästen är med, styr och ställer.

Valkommitténs förslag slås sönder. De andra i salen, nu i minoritet, känner igen bara några få av de nytillkomna, undrar naturligtvis om de är med i partiet, om de över huvud taget bor i Tensta.

När saken senare kontrolleras visar det sig att många blivit partimedlemmar dagarna före mötet, flera bor inte i Tensta.

De 120 000 kronor som stadsdelsnämnden, efter ett visst motstånd, anslog våren 2003 till den syrisk ortodoxa kyrkans kulturförening i Tensta, för "rådgivningsverksamhet för familjer och unga kvinnor samt förebyggande åtgärder och information för ungdomar om missbruk och kriminalitet", sägs inte ha något med den nyss nämnda politiska insatsen att göra, men enligt stadsdelsförvaltningen har föreningen senare inte avhört i bidragssammanhang. (På den telefon som finns angiven på den enkla hemsidan svarar ingen.)

Protester från de förfördelade partimedlemmarna till Stockholms arbetarekommuns ledning hjälpte föga.

Bosse Ringholm, då ordförande i arbetarkommunen, säger nu att han aldrig uppfattat någon kritik mot Abdo Goriya.

- Jag har uppfattat det som att han alltid haft gott förtroende från partiorganisationen och från medlemmarna i Tensta.

Att det bildades en ny partiförening, på grund av Abdo Goriyas handlande, vill Bosse Ringholm inte riktigt kännas vid - "Det bildas så många partiföreningar" - men att Nalin Peggul, Vicky Söder och andra socialdemokrater i Tensta bildade Hjulsta socialdemokratiska förening, som fortfarande finns och har hälsan, för att slippa Goriya är ingen vild gissning. Det är väl känt att Nalin Peggul, ordförande för Sveriges s-kvinnor, inte har ett enda politiskt uppdrag i Stockholm för att hon vägrar befinna sig i samma politiska sfär som Abdo Goriya.

Det är heller ingen vild gissning att när Cheko Peggul, gift med Nalin Peggul, i februari 2010 på Newsmill kommenterade moderaternas påstådda valfusk och hävdade att problemet var mer komplext än så, hade han Abdo Goriya i tankarna. Moderater påstods ha betalat Rinkebybor för att rösta på vissa kandidater med invandrabakgrund, Cheko Peggul menade att den spärr som finns för att inte ställa vilken svensk som helst på vallistorna inte finns hos något parti när det gäller invandrare som vill upp.

"En effekt av partiernas oseriösa sätt att utse företrädare med invandrabakgrund är att människor med integritet och demokratiska värderingar som ser hur det går till väljer att inte engagera sig politiskt. En annan effekt är att det öppnar vägen för snäva intressen att manipulera partierna. Likaväl som det finns personer som utnyttjar sin

position i det svenska samhället för att förbättra sin ställning inom en etnisk eller religiös grupp så kan ledare inom dessa grupper i sin tur utnyttja dessa personer för att gynna sin grupp. Det är ofta en viktig förklaring till massstillströmningen till en politisk förening. Genom att stödja sin man eller kvinna vid ett fåtal strategiska tillfällen har ledarna för gruppen många gentjänster att vänta.”

Adem Tütüncü kör buss i dag, har ett litet företag vid sidan om.

– Sedan jag lämnade partiet har jag mått bra.

ANDERS SUNDELIN

Fokus 20/2010

Fotnot. I november 2010 lade åklagaren ner förundersökningen i brist på bevis.